

Posudek k bakalářské práci

Název: Postoje učitelů k žákům s poruchou autistického spektra na základních školách a víceletých gymnáziích

Autorka: Alžběta Kudějová

Vedoucí práce: PhDr. Hana Sotáková, Ph.D.

Oponentka: Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.

Předkládaná bakalářská práce je věnována problematice zkoumání učitelských postojů k žákům s poruchou autistického spektra (dále PAS). Toto téma považuji za relevantní a vhodné především v kontextu školní psychologie a vzdělávání žáků se speciální vzdělávací potřebou. Data ČSI ukazují, že celkový počet žáků s PAS se zvyšuje. Lze předpokládat, že tato skupina žáků bude představovat velkou výzvu pro vzdělávací systém.

Práce má standartní strukturu a obsahuje všechny nezbytné části. Řazení kapitol je přehledné a logické. Obsahově je text zacílený na představení poruch autistického spektra, žáka s tímto druhem znevýhodnění ve školním prostředí a učitelským postojům k žákům se speciální vzdělávací potřebou. U názvů některých kapitol bych doporučila jejich zúžení, neboť při široké formulaci názvu není možné kapitolu dostatečně obsahově naplnit. Jedná se např. o kapitolu 3.2 Inkluzivní vzdělávání, ve které je tato problematika zastoupena pouze představením dvou podob podpůrných opatření. Žáci s PAS ve školním prostředí mohou mít širokou škálu vzdělávacích potřeb, které mohou být zajištěny stejně širokou škálou podpůrných opatření.

Velmi oceňuji, že zdroje jsou relevantní a aktuální. Teoretický úvod je z velké části postaven na cizojazyčných zdrojích. S literaturou je pracováno korektně. Nedostatků jsem si všimla pouze v případě sekundárních citací (např. str. 28).

Cíl práce i výzkumné otázky jsou pečlivě definovány, stejně tak je popsána i metodologie práce. Cíl práce je následující: *zmapovat souvislosti mezi zkušenostmi učitelů s výukou žáků s PAS a jejich postoji k těmto žákům a také zmapovat souvislosti mezi sociodemografickými atributy učitelů a jejich postoji k žákům s PAS.*

Metodu sběru dat představoval dotazník, který byl sestaven autorkou. Bohužel jsem nedohledala, jestli byl dotazník pilotován. Pokud ano, tak by mě zajímalo, jestli proběhly jeho úpravy. S ohledem na interpretaci dat bych doporučila ještě doplnění o otevřené otázky, jejichž kvalitativní analýza by doplnila kvantitativní data a především by dovolila hlubší interpretaci. Chybí mi položky, které by mapovaly „kvalitu“ zkušenosti učitelů s výukou dětí s PAS.

Výzkumný soubor tvořilo celkem 91 pedagogů na různých stupních škol. Vzorek je ovšem značně nerovnoměrný, což samozřejmě výrazně omezilo možnost formulace obecných závěrů. Pozitivně hodnotím skutečnost, že tohoto si je autorka vědoma.

U výsledných dat představuje autorka nejprve deskriptivní údaje k dílčím otázkám, následně předkládá výsledky korelačních analýz. Na jejich základě autorka odpovídá na formulované otázky.

Celkově lze konstatovat, že i tato část práce je dobře strukturovaná, v samotné prezentaci dat je přehledná. Oceňuji především souhrnnou kapitolu diskuze a limity práce, kde autorka porovnává své závěry s dalšími výzkumy a následně přesně pojmenovává její nedostatky (např. neznáme validitu a

reliabilitu dotazníku, struktura vzorku). Myslím, že pojmenované nedostatky autorce především ztížily interpretaci dat. Pro účely této práce bylo snadnější pracovat s více homogenním vzorkem.

Po formální stránce je práce na dobré úrovni. Text je čtivý, autorka užívá přiměřeně odborný jazyk, bez výraznějších překlepů či stylistických chyb.

I přes výše uvedené nedostatky práce splňuje nároky kladené na závěrečné práce na KPS PedF UK.

Práci doporučuji k obhajobě.

- Zkuste formulovat otevřené otázky, které by vám pomohly v přesnější interpretaci získaných dat.

25.8.2024

Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.